

**EL LLIBRE
DE LA SETMANA**

PERFIL

VALENTÍ PUIG (PALMA, 1949) HA PUBLICAT NOVEL·LA, POESIA, DIETARIS I ASSAIG. ELS SEUS ÚLTIMS LLIBRES SÓN 'RATES AL JARDÍ' (2011), 'BARCELONA CAU' (2012), 'LOS AÑOS IRRESPONSABLES' (2013) I 'LA VIDA ÉS ESTRANYA' (2014)

'La vida és estranya': una paràbola tardorenca

JOAN GARÍ

A partir dels seixanta anys, qui no es considera un fracassat és perquè és un imbecil. No importa que la vida t'haja somrigut especialment, ni que hages coronat un vuitmil o t'hages fet ric o sigues un artista d'èxit. Quan s'encara allò que eufemísticament s'anomena "l'última etapa de la vida" és quan realment un està en condicions d'adonar-se que tot és un poc inútil, en el fons.

Això ho sap bé el protagonista de *La vida és estranya* (Proa), Oleguer Regós, que també és l'*alter ego* del seu autor, Valentí Puig. En la primera pàgina del text ens ve descrit amb extraordinària economia expressiva el balanç vital d'aquest home al llindar de la vellesa: viu entre Tossals (que és com dir ben en-

dins de la quinta forca) i Barcelona, sense considerar-se realment d'enlloc; al Cafè de Plaça el consideren un fracassat –i encara més: un paranoic–. Per a reblar el clau, l'home voldria escriure unes memòries.

La pruija memorialística té un sentit: quan un se sent l'última baula dels "llinatges nobles" (d'aquella gran època en què "la noblesa era, exactament, una forma superior de la llibertat"), és lògic que considere que l'única lleialtat que li queda és la de la memòria. Però els Regós, vet-ho ací, estan en decadència "des del segle XVII", i no importa un passat gloriós ara amb els almogàvers, ara amb els carlins: el seu món s'identifica amb tot allò que, a la *Recherche del temps perdu* de Marcel Proust funciona com a epitafi.

Fugir del present

Per això, probablement, Regós no sap realment el que vol. Quan negligeix el somni de les memòries, imagina el projecte d'un volum sobre les lleis de la història. Qualsevol cosa és bona si et fa fugir del present, sobretot si les dones t'abandonen i la ciutat on vius comença a assemblar-se a un algoritme abstrús. El protagonista, en efecte, confessa que no ha tingut mai "caràcter" amb les dones, que és com dir que ha sentit fascinació per elles però també una imprecisa incomprensió. Al Cafè de Plaça de Tossals, mentrestant, el que es discuteix és si "de les dones, el que importa és que ens donen vida" o bé "el que ens importa de la vida és que ens doni dones". I és que les màximes de l'amor són reversibles, com els aforismes més ingenus.

LA VIDA ÉS ESTRANYA
VALENTÍ PUIG
PROA
280 PÀG./17€

Precisament la literatura de Valentí Puig és acusadament conceptual, esquitxada de frases sapiencials. És un autor que ha arribat a una maduresa que consisteix a escriure sempre el mateix llibre, contemplar la vida amb l'elegant sensació d'un *déjà-vu* i no oblidar-se de deixar una ampolla de cava a la part de la nevera més pròxima al congelador.

La corrupció i el sistema

Amb aquesta filosofia es pot fer un llibre on Barcelona siga avaluada des del punt de vista del client d'un gran prostíbul, però amb la condició que quede clar que les putes són més humanes que els polítics, per exemple. Precisament un dels personatges més fascinants de *La vida és estranya* és un tal Befàs, un "Napoleó petit", un patrici patriota finalment fora de la llei, que podria ser la barreja de Pujol, Millet o qui sap quin altre líder messiànic finalment caigut. Era un dels que es reconeixien en una màxima consuetudinària del calibre d'"una mica de corrupció greixa els mecanismes del sistema" i s'omplia d'orgull quan el fiscal el definia com "el pagador principal de la vida política catalana". En un país on tothom aspira a cobrar, no hem d'oblidar mai la grata providencialitat de qui paga.

Amb tot això –i més coses– ha escrit Valentí Puig la seua última novel·la. Ell també, com Regós, és a la tardor de la vida, aquesta etapa en què s'han acabat els excessos però no la literalitat dels desitjos. Llavors ja s'ha comprès que tot és passat i que l'èxit és un miratge. Ja es pot fer, sense demanar perdó, bona literatura. ♦♦

"LA LITERATURA DE VALENTÍ PUIG ÉS ACUSADAMENT CONCEPTUAL, ESQUITXADA DE FRASES SAPIENCIALS"

PERE TORDERA

ELS ALTRES

La dona que està en pau

Ens coneixem des de jovenetes. Ens tenim un gran afecte, tot i que som ben diferents. O, qui sap, potser per això. La meua amiga va ser una nena ben educada i responsable, estudiantosa, molt femenina, que deien aleshores. La gran de tres germans –els altres dos nois– era de gran ajuda per a la mare i es mostrava sempre obedient i sol·lícita amb el pare, un home que combinava una gran simpatia amb un tarannà autoritari i uns principis inflexibles. Quan tenia 15 anys es va enamorar del germà d'una amiga en una festa particular. Van començar a sortir i al cap de res feien plans per passar junts la resta de la vida. Va estudiar fins als 18 anys en un col·legi de monges, després va

LA MEVA AMIGA VA TROBAR FEINA A L'ESCOLA ON HAVIA ANAT. CRISTINA CALDERER

fer magisteri en una universitat privada i va trobar feina immediatament –eren altres temps– a la mateixa escola on havia estudiat. Al cap de poc d'haver començat a treballar, ella i el promès van decidir casar-se. La recordo preparant la gran festa amb mesos d'antelació, emocionada, convençuda que tocava amb els dits el somni que l'havia alimentat des de petita.

Va tenir dues nenes tan educades, responsables i femenines com ella. El matrimoni rutllava, l'empresa del marit també, la vocació de mestra es mantenia i la família li omplia de felicitat tots els minuts del dia. La veritat és que es feia difícil no envejar-la una mica, no tant per la vida que tenia com per-

què feia la sensació que havia aconseguit tot el que desitjava abans dels 40 anys. No teníem gaire res en comú: ella anava a missa i escoltava Julio Iglesias, però sempre que ens trobàvem reïem molt i ens fèiem confidències.

Ara té 55 anys. Les seves filles s'han casat i ella ha decidit que allò que havia viscut durant 30 anys amb el marit no era amor. Així ho explica: que està convençuda que "per allà fora" l'espera l'amor que anhela. Ha deixat estupefactes marit, filles, mare i germans. La meua amiga somriu i admet que li ha costat fer el pas però que, ara, se sent finalment en pau. I jo només puc dedicar-li mentalment una ovació llarga, llarga. ♦♦

SÍLVIA SOLER

"HA DECIDIT QUE ALLÒ QUE HAVIA VISCUT DURANT 30 ANYS AMB EL MARIT NO ERA AMOR"